PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

havo 5

2026-2027

(havo 4 2025-2026)

Vastgesteld: 27-8-2026

Dit document is bestemd voor de **havo 5** leerlingen van het TRINITAS COLLEGE, locatie HAN FORTMANN en hun ouders.

INHOUDSOPGAVE

1 DE INRICHTING VAN HET EINDEXAMEN 4
1.1 HET SCHOOLEXAMEN 5
1.2 HET CENTRAAL EXAMEN 5
2 HET EXAMENREGLEMENT 6
3 PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING, DATA 6
3.1 DATA VAN HET SCHOOLEXAMEN 6
3.2 DATA VAN HET CENTRAAL EXAMEN 7
4 PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING, HET SCHOOLEXAMEN PER VAK 7
4.1 AARDRIJKSKUNDE 8
4.2 BEDRIJFSECONOMIE 9
4.3 BIOLOGIE 10
4.4 BSM (BEWEGEN SPORT EN MAATSCHAPPIJ) 11
4.5 CKV (CULTURELE KUNSTZINNIGE VORMING) 13
4.6 DUITSE TAAL EN LITERATUUR 14
4.7 ECONOMIE 15
4.8 ENGELSE TAAL EN LITERATUUR 16
4.9 ENGELSE TAAL EN LITERATUUR IB 17
4.10 FRANSE TAAL EN LITERATUUR 18
4.11 GESCHIEDENIS 19
4.12 INFORMATICA 20
4.13 LICHAMELIJKE OPVOEDING 22
4.14 MAATSCHAPPIJLEER 24
4.15 MAATSCHAPPIJWETENSCHAPPEN 25
4.16 MUZIEK 26
4.17 NATUURKUNDE 27
4.18 NEDERLANDSE TAAL EN LITERATUUR 28
4.19 REKENEN 29
4.20 PROFIELWERKSTUK 30
4.21 SCHEIKUNDE 32
4.22 TEKENEN 33
4.23 WISKUNDE A 34
4.24 WISKUNDE B 35
4.25 WISKUNDE D 36

Beste examenkandidaat,

Welkom in het examenjaar! Je zult snel merken dat het een heel ander jaar wordt dan de voorgaande schooljaren: het is korter en kent hoge pieken, vooral tijdens de SE-weken en het Centraal Examen. Het is een spannend jaar waarin hard gewerkt zal moeten worden met, naar ik hoop, een geslaagd resultaat.

Gedurende de gehele bovenbouw en met name in het examenjaar is het examenreglement leidend. Hierin staan alle regels omtrent de schoolexamens en het eindexamen. Je kunt hier bijvoorbeeld terugvinden wat jouw rechten en plichten zijn. Je hebt het ook nodig bij ziekte, absentie, of andere ongeplande zaken. Lees het daarom goed door.
Het volledige examenreglement is te vinden op de website van het Trinitas College, ga naar Han Fortmann → menu → schoolgids → Hoe werkt het op het Han Fortmann? → belangrijke documenten.

Ik vertrouw erop dat je weet hoe je jouw kwaliteiten moet benutten en weet wanneer je een steuntje in de rug moet vragen. Daarvoor kun je natuurlijk rekenen op de hulp van de docenten of je mentor. Zij zullen je zo goed mogelijk begeleiden. Ondanks alle begeleiding ben jij uiteindelijk degene die het studeren moet organiseren en die op het examen de prestatie moet leveren.

Ik ga ervan uit dat een jaar hard werken beloond zal worden met een diploma.
Ik wens je heel veel succes en een in alle opzichten geslaagd examenjaar!

Odet van der Putten
examensecretaris

1 DE INRICHTING VAN HET EINDEXAMEN

Het eindexamen bestaat uit:

- het schoolexamen (SE)
- het centraal examen (CE)

Alle vakken hebben een schoolexamen. Voor een aantal vakken is er geen centraal examen. Uit onderstaand overzicht blijkt hoe het voor elk vak geregeld is. Niet elk vak wordt beoordeeld met een cijfer. Bij het vak lichamelijke opvoeding (lo) moet je om te slagen de kwalificatie voldoende (V) of goed (G) behalen.

Het examen voor de vakken ckv en maatschappijleer wordt in 4 havo afgerond.
De vakken ckv, maatschappijleer en het profielwerkstuk maken deel uit van het combinatiecijfer.

Overzicht I

	Vak	Eindexamen	Beoordeling
1.	Aardrijkskunde	SE+CE	cijfer
2.	Bedrijfseconomie	SE+CE	cijfer
3.	Biologie	SE+CE	cijfer
4.	BSM	SE	cijfer
5.	Ckv	SE	cijfer
6.	Duits	SE+CE	cijfer
7.	Economie	SE+CE	cijfer
8.	Engels	SE+CE	cijfer
9.	Frans	SE+CE	cijfer
10.	Geschiedenis	SE+CE	cijfer
11.	Informatica	SE	cijfer
12.	Lichamelijke opvoeding	SE	voldoende/goed
13.	Maatschappijleer	SE	cijfer
14.	Maatschappijwetenschappen	SE+CE	cijfer
15.	Muziek	SE+CE	cijfer
16.	Natuurkunde	SE+CE	cijfer
17.	Nederlands	SE+CE	cijfer
18.	Scheikunde	SE+CE	cijfer
19.	Tekenen	SE+CE	cijfer
20.	Wiskunde A	SE+CE	cijfer
21.	Wiskunde B	SE+CE	cijfer
22.	Wiskunde D	SE	cijfer
23.	Profielwerkstuk	SE	cijfer

Onderdelen van het examendossier: SE[1], CE[2] en SK[3]
In de pta's is per onderdeel van het examendossier aangegeven of het deel uitmaakt van het schoolexamen (SE[1]), van het centraal examen (CE[2]) en/of van de schooleigen keuzes (SK[3]).

1.1 HET SCHOOLEXAMEN

De cijfers die je in het kader van het schoolexamen behaalt worden vastgelegd in het examendossier (ED). Bij het ontbreken van cijfers in het examendossier kan je niet slagen.
Bij de pta's per vak staat vermeld of een onderdeel kan worden herkanst en op welk moment. Herkansingen en herexamens worden op dezelfde wijze (duur, vorm, weging) afgenomen als de oorspronkelijke toets zoals vermeld in het pta, tenzij het pta anders aangeeft.

Toetsvormen bij het schoolexamen
Het schoolexamen omvat schriftelijke toetsen met open en/of gesloten vragen (TO), mondelinge toetsen (MO), praktische opdrachten (PO), handelingsdelen (HD) en het profielwerkstuk (pws).

Praktische opdrachten
De praktische opdracht is een opdracht die bedoeld is om vaardigheden te beoordelen. Hierbij kun je denken aan een practicum, onderzoeksopdracht, literatuurstudie, omgaan met informatie ten behoeve van meningsvorming, ontwerpopdracht, etc. Mogelijke presentatievormen bij een PO zijn: een geschreven verslag, een essay of artikel, een posterpresentatie met toelichting, een product van een ontwerpopdracht met de bijbehorende documentatie, een mondelinge presentatie met behulp van media (bijv. PowerPoint), etc.
De periode waarin de praktische opdracht wordt afgenomen staat vermeld in het pta. De beoordelingscriteria en de inleverdatum zijn bij aanvang van de praktische opdracht bekend en worden samen met de opdracht op de elo gepubliceerd. De beoordeling wordt uitgedrukt in een cijfer afgerond op één decimaal.
Het overschrijden van de uiterste inleverdatum *zonder geoorloofde reden* heeft invloed op de beoordeling. Is de overschrijding meer dan twee weken waarbij geen overleg heeft plaatsgevonden, dan kan dit worden aangemerkt als een onregelmatigheid, ter beoordeling van de teamleider. Er kan geen cijfer worden gegeven voor een praktische opdracht die niet is ingeleverd.

Het handelingsdeel (HD)
Voor een handelingsdeel worden bepaalde opdrachten en/of activiteiten uitgevoerd. De beoordelingseis is dat je dit naar behoren hebt gedaan. De periode waarin het handelingsdeel wordt afgenomen staat vermeld in het pta. De inleverdatum is bij aanvang van het handelingsdeel bekend en worden samen met de opdracht op de elo gepubliceerd. Het overschrijden van de uiterste inleverdatum *zonder geoorloofde reden* heeft invloed op de beoordeling.

Het profielwerkstuk (pws) en het combinatiecijfer
Het profielwerkstuk heeft betrekking op tenminste één groot vak (studielast minstens 320 uur) uit het vakkenpakket. Het pws wordt opgestart in het voorexamenjaar en afgerond in de eerste helft van het examenjaar. Het pws wordt beoordeeld met een cijfer. Dat cijfer is onderdeel van het combinatiecijfer samen met ckv en maatschappijleer. Het pws en het combinatiecijfer maken deel uit van het ED. Je kunt niet slagen met een cijfer lager dan 4 (afgerond) voor een onderdeel van het combinatiecijfer.
het combinatiecijfer.

Afronding van het schoolexamen
Je hebt het schoolexamen afgerond als aan alle hiernavolgende voorwaarden is voldaan:

- Voor de vakken zonder centraal examen is het eindcijfer vastgesteld;
- Vakken met een centraal examen zijn getoetst en beoordeeld zoals het pta aangeeft;
- Het vak lichamelijke opvoeding is beoordeeld met voldoende of goed;
- Het profielwerkstuk is beoordeeld met een cijfer;
- Alle handelingsdelen naar behoren zijn uitgevoerd.

1.2 HET CENTRAAL EXAMEN

Het centraal examen wordt afgenomen in mei.
De stof voor het centraal examen vind je op Examenblad. Op deze pagina is alle informatie over het CE te vinden. Selecteer bovenaan het examenjaar (2027) en je afdeling (havo).

2 HET EXAMENREGLEMENT

Op dit pta is het examenreglement van toepassing. Hierin is o.a. informatie te vinden m.b.t. de uitslagbepaling, herkansingen en herexamens, het centraal examen, maatregelen bij te laat komen en onregelmatigheden, procedures voor verzoeken of klachten m.b.t. schoolexamens of eindexamens.
Examenkandidaten dienen op de hoogte te zijn van de inhoud van het examenreglement.
Het examenreglement is leidend en is te vinden op de website van de locatie Han Fortmann.
In gevallen waarin het examenreglement niet voorziet, beslist de directeur van de locatie Han Fortmann.
Indien het examenreglement en / of de programma's van toetsing en afsluiting strijdig zijn met het uitvoeringsbesluit wet voortgezet onderwijs 2020, dan geldt het uitvoeringsbesluit WVO 2020.
De directeur van de locatie Han Fortmann is bevoegd zo nodig wijzigingen aan te brengen in het examenreglement en / of de programma's van toetsing en afsluiting.

3 PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING, DATA

3.1 DATA VAN HET SCHOOLEXAMEN

SE1	1 t/m 9 oktober 2026
SE2	11 t/m 17 december 2026
SE3	3 t/m 9 februari 2026
SE4	25 maart t/m 12 april 2026

Kijk- en luistertoetsen: in de week van 25 t/m 29 januari

De herkansingen in het kader van het schoolexamen vinden plaats op:
- vrijdag 18 september 2026 (HSEV: herkansing van één SE uit havo 4)
- maandag 23 november 2026 (HSE1: herkansing van één SE uit SE1)
- woensdag 10, donderdag 11 en vrijdag 12 maart 2027 (HSE2,3: herkansing van twee SE's uit SE2 en/of SE3)

De herexamens in het kader van het schoolexamen vinden plaats op vrijdag 18 september 2026 (maat) en op woensdag 14 april 2027 (wisD, in). Het herexamen ckv dient direct na de herfstvakantie afgerond te zijn.

Het schoolexamen wordt afgesloten op donderdag 22 april 2027.

3.2 DATA VAN HET CENTRAAL EXAMEN

In onderstaand overzicht is aangegeven wanneer de centrale examens voor de verschillende vakken worden afgenomen in 2027.

	1e tijdvak	
wiskunde A en B	vrijdag 14 mei	13.30 – 16.30
Nederlands	dinsdag 18 mei	13.30 – 16.30
geschiedenis	woensdag 19 mei	13.30 – 16.30
maatschappijwetenschappen	donderdag 20 mei	09.00 – 12.00
biologie	donderdag 20 mei	13.30 – 16.30
Frans	vrijdag 21 mei	13.30 – 16.00
Duits	maandag 24 mei	09.00 – 11.30
aardrijkskunde	maandag 24 mei	13.30 – 16.30
Engels	dinsdag 25 mei	13.30 – 16.00
tekenen	woensdag 26 mei	09.00 – 11.30
scheikunde	woensdag 26 mei	13.30 – 16.30
economie	donderdag 27 mei	13.30 – 16.30
muziek	vrijdag 28 mei	09.00 – 11.30
natuurkunde	vrijdag 28 mei	13.30 – 16.30
bedrijfseconomie	maandag 31 mei	13.30 – 16.30

Het tweede tijdvak
De herkansingen worden afgenomen van dinsdag 22 t/m dinsdag 29 juni 2027. Op één van deze data vindt de herkansing voor bepaalde vakken met weinig kandidaten (de aangewezen vakken) plaats. Deze herkansingen vinden niet op school plaats maar op een locatie van de staatsexamens in Amsterdam.
In maart 2027 worden de exacte data en tijdstippen van de herkansingen bekendgemaakt en wat de aangewezen vakken zijn.

4 PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING, HET SCHOOLEXAMEN PER VAK

In het pta is per vak beschreven wat je in havo 5 in het kader van het schoolexamen moet doen. Ook is beschreven wat je in 4 havo al hebt gedaan in het kader van het schoolexamen.
De genoemde domeinen worden toegelicht in de syllabus van elke vak. Op Examenblad zijn deze syllabi te vinden. Selecteer het examenjaar (2027) en je afdeling (havo), kies een vak en klik op syllabus havo 2027.

4.1 AARDRIJKSKUNDE

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	30%	70%	100%

Havo 4

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen [5]	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen[4]	Herkansing
to1	TO	10%	120	TW2	A, B	X	X		Inhoud: Arm & Rijk helemaal	HSEV
to2	TO	15%	120	TW5	A, C	X	X		Inhoud: Systeem aarde helemaal + Leven in Europa H3 en H4	HSEV
P01	PO	5%	nvt	jan/feb zie elo	A, F	X			Onderzoek in de eigen omgeving: verslag + dossier	-

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen [5]	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen[4]	Herkansing
to3	TO	20%	150	SE1	A1, B3, E1+2+3	X	X		Inhoud: Leven in Europa H1 + Wonen in NL H1 + H2	HSE1
to4	TO	20%	150	SE2	A1, D1+2	X	X		Inhoud: Brazilië H1 + H2	HSE2,3
to5	TO	30%	150	SE4	A1, B2, C2, D1+2, E1		X		Inhoud: Alle examenstof	-

[4] Hulpmiddelen: gewone rekenmachine en een Bosatlas 55e druk bij to1 t/m to4 en bij to5 een kaartenbijlage.

4.2 BEDRIJFSECONOMIE

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	0%	100%	100%

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen[4]	Herkansing
to1	TO	35%	150	SE1	A t/m B, E en F	X	X		Cumulus boek havo 4 *Geldzaken, Ondernemerschap en* Cumulus boek havo 5 *Eenmanszaak* (hoofdstuk 1 t/m 3)	HSE1
to2	TO	35%	150	SE3	C t/m F	X	X		Cumulus boek havo 4 *Ondernemerschap* boek havo 5 *Eenmanszaak en Besloten Vennootschap* (hoofdstuk 2, 3, 4.3 en 4.4)	HSE2,3
to3	TO	30%	150	SE4	D t/m G	X	X		*Boek Havo 5 Eenmanszaak, Besloten Vennootschap en Naamloze Vennootschap* (hoofdstuk 3, 4.3, 4.4 en 5)	-

[4] Toegestane hulpmiddelen: gewone rekenmachine

4.3 BIOLOGIE

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	25%	75%	100%

Havo 4

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
P01	PO	10%	-	feb-april	A	X			PO tuinkers	-
to1	TO	15%	100	TW5	A, B4, B6, B7, C1, C2, D1, D2, D3, E2, E3, F1, F3	X	X		SE thema 2+5+6: Voortplanting, regeling, waarneming en gedrag	HSEV

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen[4]	Herkansing
to2	TO	20%	100	SE2	A B1, B2, B4, C1, D1, E1, E4, F1, F2, F3	X	X		Biologie voor jou: boek H4a Thema 1 (Inleiding in de biologie) boek H4a Thema 4 (Evolutie) boek H5a Thema 9 (DNA)	HSE2,3
P02	PO	10%	-	okt-nov	A	X			PO gist (verslag per tweetal, 10 slu) Eisen en beoordelingscriteria: zie elo	-
to3	TO	20%	100	SE3	A B2, B4, B8, C1, C3, D1, D4, E4, F3	X	X		Biologie voor jou: boek H4a Thema 3 (Genetica) boek H4b Thema 7 (Ecologie en milieu) boek H5a Thema 8 (Stofwisseling)	HSE2,3
to4	TO	25%	120	SE4	A B3, B4, B5, C2, D1	X	X		Biologie voor jou: boek H5a Thema 10 (Vertering) boek H5b Thema 11 (Transport) boek H5b Thema 12 (Gaswisseling en uitscheiding) boek H5b Thema 13 (Afweer)	-

[4] Toegestane hulpmiddelen bij SE's: Binas 7e editie en gewone rekenmachine

4.4 BSM (Bewegen Sport en Maatschappij)

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	15%	85%	100%

Havo 4

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode[4]	Domeinen	SE[1]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	herkansing
to1	TO	5%	100	TW3	E	X		H3 en H1.8 Be Sports Minded	HSEV
to2	TO	10%	100	TW5	D	X		H1: 1.1 t/m 1.4 Be Sports Minded	HSEV
HD	HD	nvt	100	Vv-zv klas 4	B,E	X		Sportoriëntatie, keuze uit waterskiën, paardrijden, snowboarden ed.	-

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode[4]	Domeinen	SE[1]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	herkansing
P01	PO	30%		Havo 4-5	A,B,C	X		Bsm-dossier Praktijk (invulling zie hieronder)	-
P02	PO	40%		Havo 5	A,B,C	X		Bsm-dossier Bewegen en organisatie (invulling zie hieronder)	-
to3	TO	15%	100	SE4	D	X		H1: 1.5 t/m 1.7 Be Sports Minded	-
HD	HD	nvt	100	Vv-mv klas 5	B,E	X		Sportoriëntatie, keuze uit waterskiën, paardrijden, snowboarden ed.	-

Vervangende opdrachten

Indien een leerling wegens omstandigheden een praktijkonderdeel uit klas 4 of 5 niet kan uitvoeren, bijvoorbeeld door een blessure, krijgt de leerling de gelegenheid dit onderdeel in havo5 in te halen. Als ook in havo5 dit fysiek niet mogelijk is volgt er een vervangende opdracht.
Deze vervangende opdracht bestaat uit het lesgeven aan een onderbouwklas. Het onderwerp waarin lesgegeven moet worden, wordt bepaald door het onderdeel dat niet is afgesloten. Als een leerling bijvoorbeeld basketbal niet heeft afgesloten, zal er een basketbal-les gegeven worden. Als het niet mogelijk is dat een leerling dat onderwerp kan doceren, krijgt de leerling een ander onderwerp, maar wel uit hetzelfde domein.

Bsm-dossier Praktijk (P01)[5]

Weging in P01	Lengte in min.	Afname periode[4]	Domeinen	SE[1]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen
3	100	Zv-hv havo 4	A,B,C	X		Kastie
3	100	Zv-hv havo 4	A,B,C	X		Horden
3	100	Hv-kv havo 4	A,B,C	X		Turnen, zwaaien
3	100	Hv-kv havo 4	A,B	X		Badminton
3	100	Kv-vv havo 4	A,B	X		(Kick)Boksen
3	100	Kv-vv havo 4	A,B,C	X		Polsstokhoogspringen
3	100	Vv-zv havo 4	A,B,C	X		Atletiek, werpnummers
3	100	Zv-hv havo 5	A,B,C	X		Basketbal/handbal
3	100	Hv-kv havo 5	A,B,C	X		Turnen, springen
3	100	Kv-vv havo 5	A,B,C	X		Videoclip dance

Bsm-dossier Bewegen en organisatie (P02)[5]

Weging in P02	Lengte in min.	Afname periode[4]	Domeinen	SE[1]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen
10	100	Zv-hv havo 5	A,B,C	X		Trainingsschema
10	100	Kv-zv havo 5	C	X		Lesgeven aan een brugklas
5	100	Gehele jaar h4	C	X		Begeleiden sportdagen
15	100	Gehele jaar h4/5	C	X		Organiseren sportdagen

[4] De periodes van afname lopen van vakantie tot vakantie, bijvoorbeeld: zv = zomervakantie.
[5] De bsm-dossiers (P01 en P02) dienen voor SE4 afgerond te zijn.

Herexamen

Leerlingen hebben recht op een herexamen indien het SE-eindcijfer lager is dan 6. Het herexamen wordt afgenomen in de periode na SE4 in havo 5.
Het herexamen betreft een theorietoets over H1 t/m H3. Indien het cijfer voor het herexamen hoger is dan het gemiddelde van to1, to2 en to3 vervangt het behaalde cijfer to1, to2 en to3 (= 30% van het eindcijfer).
De lengte van het herexamen is 100 minuten.

4.5 CKV (Culturele Kunstzinnige Vorming)

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	100%	0%	100%

Havo 4

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Domeinen	SE[1]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen
P01	SE (PO)	n.v.t.	1	5%	A	X		Kunstautobiografie
P02	SE (PO)	n.v.t.	2	10%	B en C		X	Designopdracht
P03	SE (PO)	n.v.t.	8	40%	B en C		X	Toneelproductie
P04	SE (PO)	n.v.t.	3	15%	B en C		X	Filmopdracht
P05	SE (PO)	n.v.t.	6	30%	B en C	X		Onderzoek

De hierboven beschreven praktische opdrachten bepalen het eindcijfer voor CKV.
Dit eindcijfer is een onderdeel van het combinatiecijfer (samen met maatschappijleer en het pws).
Er kan voor de PO's van ckv geen vrijstelling verkregen worden.

Naast de hierboven beschreven praktische opdrachten moet de leerling de onderstaande handelingsdelen (HD) verrichten om het vak CKV af te sluiten.

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging % SE	Afname periode	Domeinen	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen
	HD	n.v.t.		voor TW4	B	Professionele culturele activiteit (CAP) 1 ondernemen en verslag inleveren
	HD	n.v.t.		voor TW4	B	Professionele culturele activiteit (CAP) 2 ondernemen en verslag inleveren
	HD	n.v.t.		voor TW4	B	Professionele culturele activiteit (CAP) 3 ondernemen en verslag inleveren
	HD	n.v.t.		voor TW5	D	Reflectie op de opgedane ervaringen

Herexamen
Leerlingen hebben recht op een herexamen. Het herexamen vindt plaats in de periode voorafgaand aan de herfstvakantie in havo 5 en wordt direct na de herfstvakantie ingeleverd. Het herexamen bestaat uit één keuze uit P01, P02, P04, P05. Indien het eindcijfer voor het vak na het herexamen hoger is dan het eerder behaalde eindcijfer, vervangt het cijfer voor het herexamen het oorspronkelijke cijfer van het betreffende P0.

4.6 DUITSE TAAL EN LITERATUUR

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	0%	100%	100%

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	herkansing
to1	TO	25%	100	SE2	D1	X			Schrijftoets ERK A2+ met woordenboek N-D en opzoekgrammatica	HSE2,3
to2	MO	10%	10	In de les nov-jan	C2, E1	X			Presentatie ERK B1+	-
to3	TO	25%	2x30	januari	B	X			Cito kijk-/luistertoets ERK B2	-
to4	MO	25%	20	SE3	C1	X			Mondeling ERK B1+ Inhoud: voorstellen, profielwerkstuk, stelling en toekomst	-
to5	TO	15%	50	SE4	Woordenschat			X	Examenidioom 10 - 20 (geen woordenboek)	-

SE[1], CE[2] en SK[3]: zie de toelichting pagina 4 (onderaan).

4.7 ECONOMIE

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	0%	100%	100%

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen[4]	Herkansing
to1	TO	35%	120	SE1	A t/m I + K (niet D)	X	X		LWEO lesbrieven Jong en Oud, Ongelijkheid H1 en H2, Crisis, Geldzaken, Verdienen en Uitgeven	HSE1
to2	TO	35%	120	SE3	A t/m G (niet B en C)	X	X		LWEO lesbrieven Vragers en Aanbieders, Markt en Overheid	HSE2,3
to3	TO	30%	150	SE4	A t/m I (niet B en C)	X	X		LWEO lesbrieven Jong en Oud, Vragers en Aanbieders, Markt en Overheid, Verdienen en Uitgeven, Europa	-
HD	HD	0%			J	X			In Havo 4/5 worden klaslokaalexperimenten uitgevoerd waaraan minimaal 1x deelgenomen dient te worden	-

[4] gewone rekenmachine

SE[1], CE[2] en SK[3]: zie de toelichting pagina 4 (onderaan).

4.8 ENGELSE TAAL EN LITERATUUR

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	0%	100%	100%

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
to1	TO	30%	100	SE2	D	X			Schrijftoets essay Een woordenboek N-E, E-N, E-E is toegestaan	HSE2,3
to2	TO	20%	2x30	Januari	B	X			Cito kijk- en luistertoets	-
to3	TO	20%	50	SE3		X			Examenidioom hoofdstuk 11 – 20	HSE2,3
to4	MO	30%	20	SE4 of eerder in overleg	C, E	X			Mondeling over vier gelezen boeken*	-

* Toelichting mondeling (to4):
Bij een onvoldoende voor het literatuurdeel van het mondeling in havo 4 neemt de leerling de twee boeken van dat mondeling mee naar het mondeling in havo 5. Doubleurs lezen vier nieuwe havo 5 boeken.

4.9 ENGELSE TAAL EN LITERATUUR IB

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	0%	100%	100%

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
to1	TO	30%	100	SE2	D	X			Schrijftoets essay Een woordenboek N-E, E-N, E-E is toegestaan	HSE2,3
to2	TO	20%	2x30	Januari	B	X			Cito kijk- en luistertoets	-
to3	MO	30%	20	SE3	C, E	X			Mondeling: IB individual oral	-
to4	TO	20%	50	SE4		X			Examenidioom hoofdstuk 11 – 20	-

SE[1], CE[2] en SK[3]: zie de toelichting pagina 4 (onderaan).

4.10 FRANSE TAAL EN LITERATUUR

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	10%	90%	100%

Havo 4

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
to1	TO	10%	50	TW5	E, A	X	X		Boekentoets (met woordenboek)	HSEV

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
to2	TO	25 %	50	SE2	D	X			Schrijftoets Delf B1 (geen woordenboek)	HSE2,3
to3	TO	20%	50	januari	B	X			Delf luistertoets B1, nouveau format	-
to4	MO	20%	20	SE3 of eerder in overleg	C	X			Mondeling Delf B1	-
to5	TO	25%	50	SE4	woordenschat verwerving			X	Woordenschat en structuurwoorden (geen woordenboek)	-

4.11 GESCHIEDENIS

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	20%	80%	100%

Havo 4

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
to1	TO	5%	100	TW2	A, B, C	X	X	X	Tijdvak 1, 2, 3, 4	HSEV
to2	TO	15%	100	TW5	A, B, C, D	X	X	X	Tijdvak 8 + staatsinrichting	HSEV

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
to3	TO	20%	120	SE1	A, B, C	X	X		Het Britse Wereldrijk 1620-1900 + tijdvak 9 par. 1+2+3	HSE1
to4	TO	30%	120	SE2	A, B, C	X	X		Duitsland 1918-1991 + tijdvak 10 par. 1+3	HSE2,3
to5	TO	30%	120	SE4	A, B, C	X	X		Nederland 1948-2008 + tijdvak 9 par. 6 + tijdvak 10 par. 2+4	-

SE[1], CE[2] en SK[3]: zie de toelichting pagina 4 (onderaan).

4.12 INFORMATICA

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	44%	56%	100%

Havo 4

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
P01	PO	9%		Begin okt	C, E	X			HTML5 en CSS Computerarchitectuur (hardware)	-
P02	PO	9%		Begin jan	D	X			Programmeren	-
to1	TO	13%	100	TW4	H, C3, C5			X	Databases	HSEV
to2	TO	13%	100	TW5	C, E	X			Informatieverwerkende systemen Elementaire bewerkingen Computerarchitectuur (netwerken) Met rekenmachine onderbouw	HSEV

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
to3	TO	15%	100	SE1	B Grondslagen	X		X	Algoritmen, datastructuren, automaten, grammatica's Met rekenmachine onderbouw	HSE1
P03	PO	10%		Begin jan	E2, F1	X			Security Informatica in de samenleving	-
P04	PO	31%		dec-mrt	A Vaardigheden F Interactie P User experience	X			Software Engineering Eisen en beoordelingscriteria: zie elo	-

SE[1], CE[2] en SK[3]: zie de toelichting pagina 4 (onderaan).

Herexamen
Leerlingen hebben recht op een herexamen indien het SE-eindcijfer lager is dan 6. Het herexamen wordt afgenomen in de periode na SE4 in havo 5.
Het herexamen bestaat uit de onderdelen to1 en/of to3. Indien het eindcijfer voor het vak na het herexamen hoger is dan het eerder behaalde eindcijfer, vervangt het cijfer voor het herexamen de oorspronkelijke cijfers van de betreffende onderdelen.
De duur van het herexamen is dezelfde als die van to2/to3 (100 min). Bij de combinatie van to2 en to3 is de lengte van het herexamen 150 minuten.

4.13 LICHAMELIJKE OPVOEDING

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	-	-	-

Havo 4

Toets nr.	Toets vorm[4]	Lengte in min.	Weging rapport	Periode van afname[5]	Domein	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen
1	PR	100	1	Zv-hv	A, B	Doelspel buiten: - Voetbal: positiespel (overtalsituaties), technische/ tactische oefenvormen en/of - Hockey: positiespel (overtalsituaties), technische/ tactische oefenvormen
2	PR	100	1	Hv-kv	A, B	Doelspel binnen: - Basketbal: positiespel (overtalsituaties), technische/ tactische oefenvormen
3	PR	100	1	Hv-kv	A, B	Keuze 1: - Zelfverdediging/ Judo: houdgrepen, kanteltechnieken, valbreken, beenworpen, stoeispelen - Turnen: verschillen sprongen mbv trampoline, plank, uitbouw sprongen pta onderbouw - Bewegen op muziek: in groepsverband komen tot een dans van 8*8 tellen - Atletiek: hoogspringen mbv flop techniek
4	PR	100	1	Kv-mv	A, B	Keuze 2: - Zelfverdediging/ Judo: houdgrepen, kanteltechnieken, valbreken, beenworpen, stoeispelen - Turnen: verschillen sprongen mbv trampoline, plank, uitbouw sprongen pta onderbouw - Bewegen op muziek: in groepsverband komen tot een dans van 8*8 tellen - Atletiek: hoogspringen mbv flop techniek
5	PR	100	1	Kv-mv	A, B	Terugslagspel: - Badminton: spelregels, enkel/dubbel, spelen, technische/ tactische oefeningen en/of - Volleybal: tactiek, opstelling, set-up techniek, smash, blokkeren
6	PR	100	1	Mv-zv	A, B	Slagloopspel: - Softbal: tactiek, opstelling/overnemen van honken bij het spel in combinatie met techniek
7	PR	100	1	Zv-zv	C	Leidinggeven aan klasgenoten: - Warming-up: het geven van een warming-up en/of - Scheidsrechteren - Assisteren tijdens de les bij een oefening - Theoretische opdracht mbt bewegen en regelen

SE[1], CE[2] en SK[3]: zie de toelichting pagina 4 (onderaan).

Toets nr.	Toets vorm[4]	Lengte in min.	Weging rapport	Periode van afname[2]	Domein	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen
8	HD	100	nvt	Vv-zv	B, E	Sportoriëntatie, keuze 1 uit diverse sporten
9	HD	100	nvt	Vv-zv	B, E	Sportoriëntatie, keuze 2 uit diverse sporten

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm[4]	Weging	Lengte in min.	Afname periode[2]	Domein	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen
10	PR	1	100	Zv-kv	A, B	Kastiebal
11	PR	1	100	Zv-kv	A, B	Deelname toernooien
12	HD	nvt	100	Kv-vv	B, E	Sportoriëntatie, 1 keuzes uit diverse sporten

NB:
Voor de verschillende onderdelen wordt een cijfer gegeven. Het eindcijfer wordt omgezet in een O, V of G.
Eindcijfer 5,4 of lager = O
Eindcijfer 5,5 t/m 7,4 = V
Eindcijfer 7,5 en hoger = G

Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van de kandidaat. Alle praktische onderdelen hebben dezelfde weging in het voortgangsdossier.
De eindcijfers van havo 4 en 5 tellen mee voor de eindbeoordeling in havo 5. Beide eindcijfers wegen even zwaar en worden gemiddeld voor de eindbeoordeling.
Voor elke jaar geldt dat het vak met een eindbeoordeling *voldoende (V)* of *goed (G)* moet worden afgesloten.

[4] PR = praktijkopdracht / HD = handelingsdeel

[5] De periodes van afname lopen van vakantie tot vakantie, bijvoorbeeld: zv = zomervakantie

4.14 MAATSCHAPPIJLEER

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	100%	0%	100%

Toets nr.	Toets vorm	Lengte in min.	Weging rapport	Weging % SE	Afname	Domein	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
to1	SE (TO)	100	2	10%	TW1	A, B	X			WIM en Rechtsstaat I	HE[4]
P01	SE (PO)	Gekoppeld aan to1	1	5%	TW1	A			X	Actualiteitentoets Wordt tegelijk met to1 afgenomen	-
to2	SE (TO)	50	4	20%	TW2	B	X			Rechtsstaat II	HE[4]
to3	SE (TO)	100	6	30%	TW4	C	X			Parlementaire Democratie	HE[4]
P02	SE (PO)	Gekoppeld aan to3	1	5%	TW4	A			X	Actualiteitentoets Wordt tegelijk met to3 afgenomen	-
to4	SE (TO)	50	6	30%	TW5	E	X			Pluriforme Samenleving	HE[4]

[4] **Herexamen**

Leerlingen hebben recht op een herexamen. Het herexamen wordt afgenomen in de eerste periode van havo 5. Het herexamen bestaat uit een keuze uit to2, to3 of to4. Dit in overleg met de docent. Indien het cijfer voor het herexamen hoger is dan het eerder behaalde cijfer, vervangt het cijfer voor het herexamen het oorspronkelijke cijfer van het betreffende onderdeel. De duur van het herexamen is 50 minuten.

Het eindcijfer van maatschappijleer is onderdeel van het combinatiecijfer.

SE[1], CE[2] en SK[3]: zie de toelichting pagina 4 (onderaan).

4.15 MAATSCHAPPIJWETENSCHAPPEN

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	10%	90%	100%

Havo 4

Toets nr.	Toets vorm	Wegin g % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	herkansing
P01	PO	10%		Dec-mrt	A1-3, F, G	X	X		Sociaal Wetenschappelijk Onderzoek	-

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Wegin g % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	herkansing
to1	TO	30%	100	SE1	A,B,D	X	X		H1 De samenleving en het individu, H2 de samenleving en bindingen en H9 Bindingsvraagstuk: veiligheid	HSE1
to2	TO	30%	100	SE2	A,B,C,D,E	X	X		H4 Politiek in theorie, H6 Politiek in praktijk en H7 Vormingsvraagstuk: samenlevingsvormen	HSE2,3
to3	TO	30%	150	SE4	A,B,C	X	X		H3 De samenleving en verschillen, H5 onderzoeksvaardigheden en H8 verhoudingsvraagstuk: maatschappelijke verschillen	-

SE[1], CE[2] en SK[3]: zie de toelichting pagina 4 (onderaan).

4.16 MUZIEK

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	20%	80%	100%

Havo 4

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
P01	PO	20%	Dagdeel	Rond TW5	Domein B	X			Musiceren in groepsverband, vocaal en/of instrumentaal	-

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
to1	TO	15%	100	SE1	Domein A		X		Toets muziekgeschiedenis	HSE1
P02	PO	10%	n.v.t.	Tijdens SE2 één dag	Domein A		X		Analyse (werkstuk) van een compositie uit de muziekgeschiedenis	-
to2	TO	20%	100	SE3	Domein A		X		Muzikale termen, algemene muziekleer en instrumenten	HSE2,3
P03	PO	5%	n.v.t.	Doorlopend	Domein A	X			Solfège uitvoeren melodie en ritme	-
to3	TO	5%	50	SE4	Domein A		X		Solfège analytisch luisteren	-
P04	PO	25%	dagdeel	Rond SE4	Domein B	X			Het componeren en uitvoeren van een eigen compositie inclusief transcriptie	-

SE[1], CE[2] en SK[3]: zie de toelichting pagina 4 (onderaan).

4.17 NATUURKUNDE

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	10%	90%	100%

Havo 4

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen[4]	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
P01	PO	5%	100	In de les okt	G1, I1	X			Experiment: Verslag over elektriciteit	-
P02	PO	5%	300	In de les mei	G2, I3	X			Technische automatisering	-

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen[4]	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen[5]	herkansing
P03	PO	10%		Okt/nov	I1, A5	X	X		Hoofdstuk 6 Vaardigheden Eisen en beoordelingscriteria: Zie elo	-
to1	TO	30%	100	SE1	G1 B2 B1	X X X	X X X		Hoofdstuk 1 Elektriciteit Hoofdstuk 5 Straling en gezondheid Hoofdstuk 7 Muziek en telecommunicatie	HSE1
to2	TO	30%	150	SE3	C1 D1 D2 C1 B3	X X X X X	X X X 		Hoofdstuk 2 Sport en verkeer (bewegingen) Hoofdstuk 3 Materialen Hoofdstuk 3 functionele materialen Hoofdstuk 4 Sport en verkeer (krachten) Keuze-2 Licht	HSE2,3
to3	TO	20%	100	SE4	A5 C2 E1	X X X	X X X		Hoofdstuk 6 Vaardigheden Hoofdstuk 8 Sport en verkeer (energie) Hoofdstuk 9 Zon en heelal	-

[4] Domein A kan in alle onderdelen van het schoolexamen aan de orde komen

[5] Toegestane hulpmiddelen: bij iedere toets mag Binas 7e editie en een gewone rekenmachine gebruikt worden

4.18 NEDERLANDSE TAAL EN LITERATUUR

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	20%	80%	100%

Havo 4

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
to1	TO	20%	100	TW4	C, D	X			Schrijfvaardigheid gedocumenteerd betoog met argumentatiestructuur	HSEV

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
to2	TO	25%	50	SE1	E8, E9	X			Syllabus literatuurgeschiedenis	HSE1
to3	TO	10%	100	SE2	A, D		X		Leesvaardigheid en argumentatie	HSE2,3
to4	MO	20%	11-14	dec-mrt	B4	X			De kandidaat verzorgt een mondelinge presentatie op basis van een door de docent goedgekeurd onderwerp op het gebied van kunst en cultuur.	-
to5	MO	25%	20	SE4 of eerder in overleg	E7, E8, E9	X			Mondeling examen over 8 boeken en het literatuurdossier dat door de kandidaat in havo 4 en 5 naar behoren is samengesteld in overleg met de docent. Eisen en beoordelingscriteria: zie elo	-

SE[1], CE[2] en SK[3]: zie de toelichting pagina 4 (onderaan).

4.19 REKENEN

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	100%	0%	100%

Dit pta is alleen voor leerlingen zonder wiskunde A of wiskunde B

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	Stofomschrijving	Herkansing
1	Instaptoets	0%	100	Week 3	Onderdelen A, B en C van vier domeinen	X	Bij deze instaptoets worden alle rekendomeinen op referentieniveau 3F getoetst (met en zonder rekenmachine). Dit zijn de domeinen *Getallen, Verhoudingen, Meten & Meetkunde* en *Verbanden.* Bij alle domeinen worden onderdelen A (Notatie, taal en betekenis), B (Met elkaar in verband brengen) en C (Gebruiken) getoetst. Normale rekenmachine meenemen en toegestaan bij onderdeel 'met rekenmachine'.	-
2	SE	100%	100	TW2	Onderdelen A, B en C van vier domeinen	X	Alle rekendomeinen op referentieniveau 3F met en zonder rekenmachine. Dit zijn de domeinen *Getallen, Verhoudingen, Meten & Meetkunde* en *Verbanden.* Bij alle domeinen worden onderdelen A (Notatie, taal en betekenis), B (Met elkaar in verband brengen) en C (Gebruiken) getoetst. Normale rekenmachine meenemen en toegestaan bij onderdeel 'met rekenmachine'.	Havo 4 TW3*

* De Herkansingsmogelijkheid is voor leerlingen die hun cijfer van TW2 willen verbeteren; dat mag ook als het behaalde cijfer van TW2 een voldoende is. Het hoogste cijfer telt.

4.20 PROFIELWERKSTUK

Het schoolexamen omvat ook het profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk (dat kan ook een presentatie zijn) waarin kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen. Het profielwerkstuk heeft betrekking op tenminste één groot vak uit het vakkenpakket van de kandidaat. Dit moet op een vak zijn dat minimaal 320 uur studielast heeft.
Het profielwerkstuk wordt opgestart in het voorexamenjaar en afgerond in de eerste helft van het examenjaar. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een cijfer. Dat cijfer is onderdeel van het combinatiecijfer. Op de elo vind je de map “PWS” waarin alles over de inhoud en beoordeling van het pws te vinden is. Hierin staan ook de exacte data voor de verschillende stappen en de inleverdatum.
Leerlingen die overstappen van vwo 5 naar havo 5 besluiten voor aanvang van havo 5 of zij het profielwerkstuk op havoniveau gaan maken of op vwo-niveau.
Leerlingen die overstappen van havo 5 naar vwo 5 dienen een nieuw profielwerkstuk te maken.
Voor de leerlingen die overstappen van havo 5 naar vwo 5 geldt dat het combinatiecijfer alleen uit het profielwerkstuk bestaat.

2025-2026 havo 4

Week/maand	***Stap in het proces***	***Plan je activiteiten***
April	Stap 1 (oriëntatie)	Opstarten pws
April	Stap 1 (oriëntatie)	Keuzeformulier inleveren bij de begeleider; begeleider geeft keuze door na goedkeuren onderwerp
Juni	Stap 2 (planning)	Plan van aanpak is goedgekeurd, dit bevat: • Onderzoeksvragen en deelvragen • Hypothese (indien nodig) • Plan van aanpak • Opzet van de theorie • Opzet methode/enquête/ interview/bronnen zoeken
Juli	Stap 3 (uitvoering)	Pws-dagen, inleveren tussenstap en contact met begeleider

2026-2027 havo 5

Exacte data worden tzt bekend gemaakt	***Stap in het proces***	***Plan je activiteiten***
September	Stap 3 (uitvoering)	Pws-middag, contact met begeleider
Oktober	Stap 3 (uitvoering)	Pws-moment, inleveren tussenstap en contact met begeleider
November	Stap 4 (afronding)	Definitieve pws + dossier op papier inleveren (uiterlijk 16.05 uur, leerlingenadministratie) Digitaal via de elo inleveren (23.59 uur)
December	Stap 5 (beoordeling)	Beoordeling tot nu toe is besproken met leerlingen
Januari	Stap 5 (beoordeling)	Mondelinge verdediging pws voor minimaal 2 vakdocenten
Februari	Stap 5 (beoordeling)	Definitief pws-cijfer is met leerlingen besproken

Tijdens ontwikkeldagen dien je te werken aan het profielwerkstuk. Bij onvoldoende voortgang dient dit op school te gebeuren.

Bezemregeling profielwerkstukken afgerond in 2025-2026:
Examenkandidaten die in het schooljaar 2025-2026 hun pws hebben afgerond, hebben het recht om het pws te verbeteren dan wel opnieuw te maken in het schooljaar 2026-2027. De profielwerkstukken van de kandidaten die van dit recht gebruikmaken zullen volgens de beoordelingsregels van het schooljaar 2025-2026 beoordeeld worden.

4.21 SCHEIKUNDE

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	0%	100%	100%

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen[4]	Herkansing
to1	TO	25%	100	SE1	A, B, C	X	X		Chemie Basis Scheikunde + hoofdstuk 1, 3, 4, 5, en 8: atoombouw, binding, zouten, rekenen, water, reactiewarmte en reactiesnelheid.	HSE1
to2	TO	25%	100	SE3	A, B, C, D	X	X		Chemie hoofdstuk 4, 6, 7 en 11: zuren en basen, analyse, redox. Relevante voorkennis uit Basis Scheikunde + hoofdstuk 1, 3 en 5.	HSE2,3
P01	PO	25%	180	school-week 22 of 23	A, C, D	X		X	Practica in tweetallen, bijbehorende berekeningen en opdrachten met de resultaten. Eisen en beoordelingscriteria: zie elo	-
to3	TO	25%	100	SE4	A, B, C, D, E, F, G	X	X		Chemie hoofdstuk 2, 4, §6.2, 9, 10, 12 en 13: organische chemie, biochemie, polymeren, procestechnologie, groene chemie Relevante voorkennis uit andere hoofdstukken uit Chemie 4 en 5 havo.	-

[4] Hulpmiddelen: Binas 7e editie, gewone rekenmachine

4.22 TEKENEN

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	0%	100%	100%

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen*	herkansing
P01	PO	25%	16 uur	sept – okt één dag tijdens SE1	B en C	x			Functionele vormgeving: de Grote Prijs	-
to1	TO	3%	100	SE1	A1, A2	x	x		Open boek tentamen romaans tot en met neoclassicisme (blok 2 en 3 Kunstboek)	HSE1
P02	PO	25%	14 uur	nov – dec één dag tijdens SE2	B en C	x			Naar de aanschouwing: stilleven en model	-
to2	TO	3%	100	SE2	A1, A2	x	x		Open boek tentamen romantiek tot en met hedendaags (blok 4, 5, 6 en 7 Kunstboek)	HSE2,3
P03	PO	40%	20 uur	jan – april één dag tijdens SE4	B en C	x			Naar de fantasie of functioneel: keuzeopdracht (examenthema)	-
to3	TO	4%	100	SE4	A1, A2	x	x		Tentamen kunstgeschiedenis over het examenthema	-

* Toegestane hulpmiddelen:
- SE1 en SE2: woordenboek NL en werkboekjes kunstgeschiedenis
- SE4: woordenboek NL

SE[1], CE[2] en SK[3]: zie de toelichting pagina 4 (onderaan).

4.23 WISKUNDE A

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	10%	90%	100%

Havo 4

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
to1	TO	10%	100	TW5	B3, D	X			H4 Handig tellen en H7 Veranderingen GR (niet in examenstand)	HSEV

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
to2	TO	20%	120	SE1	C1, C2, C4		X		H3, H5 en H9 GR in NL-examenstand	HSE1
P01	PO	10%	100	SE2	E5	X			Opdracht “Statistiek met ICT”, wordt door de docent verstrekt Eisen en beoordelingscriteria: zie elo	-
to3	TO	30%	150	SE3	B1, C, E		X		H1, H2, H3, H5, H6, H9, H10 en H11 GR in NL-examenstand	HSE2,3
to4	TO	30%	150	SE4	B1, C, E		X		Examentraining, hoofdstuk 12 GR in NL-examenstand	-

SE[1], CE[2] en SK[3]: zie de toelichting pagina 4 (onderaan).

4.24 WISKUNDE B

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	0%	100%	100%

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
to1	TO	30%	150	SE1	A, B en D		X		Hoofdstuk 1, 2, 4, 5, 6 en 9 GR (Grafische Rekenmachine) in NL-examenstand	HSE1
to2	TO	35%	150	SE3	A, B, C en D		X		Hoofdstuk 3, 6, 7, 8, 10 GR in NL-examenstand	HSE2,3
to3	TO	35%	150	SE4	A, B, C en D		X		Hoofdstuk 11, Examentraining hoofdstuk 12 GR in NL-examenstand	-

SE[1], CE[2] en SK[3]: zie de toelichting pagina 4 (onderaan).

4.25 WISKUNDE D

	Klas 4	Klas 5	Totaal
Percentage examendossier	40%	60%	100%

Havo 4

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
P01	PO	10%	75	maart	A			X	Kangoeroewedstrijd Let op: geen rekenmachine toegestaan	Ja, in havo 5
to1	TO	30%	100	TW3	A, B	X			Hoofdstuk 1, 3, 5, 7 en 10 OR (=onderbouwrekenmachine) + GR (niet in examenstand)	HSEV

Havo 5

Toets nr.	Toets vorm	Weging % SE	Lengte in min.	Afname periode	Domeinen	SE[1]	CE[2]	SK[3]	Inhoud onderdelen en toegestane hulpmiddelen	Herkansing
to2	TO	30%	150	SE1	A, C, D	X			Hoofdstuk 2, 4, 6 en 11 OR + GR (niet in examenstand)	HSE1
P01	PO	(10%)	75	maart	A			X	Kangoeroewedstrijd 2e poging géén rekenmachine!	-
to3	TO	30%	150	SE4	A, D, E	X			Hoofdstuk 8, 9, 12 OR + GR (niet in examenstand)	-

Herexamen

Leerlingen hebben recht op een herexamen indien het SE-eindcijfer lager is dan 6. Het herexamen wordt afgenomen in de periode na SE4 in havo 5.
Het herexamen bestaat uit een keuze uit to1, to2 of to3. Indien het eindcijfer voor het vak na het herexamen hoger is dan het eerder behaalde eindcijfer, vervangt het cijfer voor het herexamen het oorspronkelijke cijfer van het betreffende onderdeel.
De duur van het herexamen is even lang als de oorspronkelijke toets in het pta.